

Twarze

Trudno wybrać sobie 45-letnią rządzących komunistów w tzw. Policje Ludowej bez resortu bezpieczeństwa. Był on najistotniejszym elementem ówczesnego systemu państwa, stanowiąc bardzo skuteczną instrument nacisku w likwidacji powojennego podziemia niepodległościowego, a następnie długoletniego tłumienia prądów społecznych niezadowolonych i politycznej opozycji. Wszczęto również i reżimową komisję podległą postawy, zachowania i nastroje obywateli. Inkwizycyjno zadawano poprzeczne osoby, jak i całe środowiska, organizacje czy instytucje, mogące — w skrajnym wyobraźni — stać się zagrożeniem dla komunistycznej władzy.

Resort bezpieczeństwa komunistycznej Polski stworzono już latem 1944 r., według sprawdzonego wzorca podobnych służb sowieckich. Jego powstanie, a następnie funkcjonowanie odbywało się pod czujnym okiem sowieckich „opiekunów”. Do 1954 r. resort funkcjonował pod postacią osławionego Urzędu Bez-

pieczeństwa Publicznego, którego centralne organy w pierwszych miesiącach po „wyzwoleniu” znalazły swą siedzibę właśnie w Lublinie. Tym boleśniej, temu regionowi, jako jednemu z pierwszych obszarów Polski w nowych powojennych granicach, przyszło doświadczać skutków działania bezpieki.

Jako priorytetowy kierunek działań nowych komunistycznych władz — uruchomiono całą sieć więzień i katowni — ciepło w oparciu o pozostawioną infrastrukturę niemieckiego Gestapo. Przez kilka najczarniejszych lat komunistów w Polsce, 1944–1956, łamał na niej wojewódzki Urząd Bezpieczeństwa Publicznego i jego powiatowe filie. Ponurą sławą okryła się największa ówczesna katownia — więzienie na Zamku Lubelskim. Rozmiar dokonanych w tych wszystkich miejscach zbrodni i ludzkich krzywd do dziś czeka na pełne oszacowanie. W trybie aparatu bezpieczeństwa mógł się wówczas dostać każdy obywatel, ze względu na swą niepodległościową przeszłość, patriotyczną postawę, poglądy polityczne czy religijne przekonania.

Październikowy przełom 1956 r. złagodził zbrodnicze oblicze komunistycznego systemu w Polsce, ale nie zmienił jego represyjnego charakteru. Do listopada 1956 r. aparat bezpieczeństwa, w niemal niezmiernie obsadzie, funkcjonował jako Sztaba Bezpieczeństwa, działająca przez następne 33 lata w strukturach Ministerstwa Spraw Wewnętrznych. Jej oparciem w terenie były jednostki działające do 1983 r. w ramach komend Milicji Obywatelskiej, a potem — aż do rozwiązania w 1990 r. — w ramach Wojewódzkich i Regionalnych Urzędów Spraw Wewnętrznych.

Realizując swe ustawowe zadanie badania i upowładniania wiedzy o najnowszej historii Polski, Instytut Pamięci Narodowej Oddział w Lublinie, w ramach szerszego, ogólnopolskiego programu, przygotował wystawę „Twarze lubelskiej bezpieki”, prezentującą obsadę stanowisk kierowniczych resortu na szczeblu województwa lubelskiego w latach 1944–1990. Znalazły się tu biogramy osób, odpowiadających za działania bezpieki na szczeblu decyzyjnym, a zatem: ▶

LUBELSKIEJ BEZPIEKI

► kierownicy/szefowie Wojewódzkiego Urzędu Bezpieczeństwa Publicznego w Lublinie oraz ich zastępcy w latach 1944–1956, komendanci wojewódzcy Milicji Obywatelskiej i ich zastępcy ds. Służby Bezpieczeństwa w latach 1957–1983 oraz szefowie Wojewódzkiego Urzędu Spraw Wewnętrznych w Lublinie i ich zastępcy w latach 1983–1990. To oni podpisali decyzje o uwięzieniu osób oraz rozkazy o operacjach represyjnych i inwigilacyjnych.

Ekspozycja obejmuje też szefów tych pionów UB i SB, które w największym stopniu zniszczone były z represyjnymi działaniami resortu wobec obywateli i społeczeństwa. W latach 1944–1956 byli to przede wszystkim naczelnicy Wydziału I, Wydziału do Walki z Bandytyzmem oraz Wydziału III. Zakres zainteresowania operacyjnego tych wydziałów, niezależnie od przypisanym im oficjalnie kierunków działań, obejmował szerokie spektrum praktycznie wszystkich środowisk społecznych i politycznych, „Szpiegostwo” (główna sfera zainteresowań Wydziału II) można było przypisać

dowolnej osobie już z racji jej niepodległościowej przeszłości. O „bandytyzm” można było być posiadającym już za samo sprzyjanie i pomoc walczącym z komunistami (pomoc żywnościowa, udzielenie noclegów). Kto nie wpadł w tryby dwóch wspomnianych wydziałów, mógł się znaleźć w zainteresowaniu Wydziału III. Wiele z „bohaterów” prezentowanej wystawy w latach 1944–1956 brało bezpośredni udział w torturowaniu więźniów i w zbrodniach towarzyszących pracy aparatu bezpieczeństwa.

Dla lat 1957–1990 przedstawieni zostali naczelnicy Wydziałów: II, III, III „A” i IV. W tych wydziałach skupiał się główny nurt pracy resortu w tym okresie. W zainteresowaniu także tych pionów mogli się znaleźć każdy obywatel i każde środowisko. Przyczyną mogło być już podejrzenie o kontakt z obokracjowcami (Wydział II), nieprawomierne przekroczenie polityczne (Wydział III), przynależność do NSZZ „Solidarność” (Wydział III „A”) czy zaangażowanie na polu religijnym (Wydział IV).

Z powyższych powodów merytorycznej wystawa nie objęła szefów tych wydziałów i jednostek, których działalność miała charakter głównie administracyjny czy pomocniczy. Przyjęte ramy ekspozycji nie uwzględniły funkcjonariuszy aparatu wojewódzkiego ponajmniej sześciu naczelników przedstawionych wydziałów, a także funkcjonariuszy całego aparatu szczebla powiatowego, rejonowego, miejskiego itd.

Oglądając wystawę nie można zapomnieć, że przez cały okres funkcjonowania, aparat bezpieczeństwa PRL wykonywał swoje represyjne działania w imieniu i dla dobrej rządzącej partii komunistycznej — Polskiej Partii Robotniczej/Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej. Funkcjonariusze i pracownicy resortu w większości byli członkami tej partii, niekiedy bardzo aktywnie uczestnicząc w jej życiu politycznym na różnych szczeblach. Bez swego „zbrojnego ramienia” partia komunistyczna nie utrzymałaby władzy przez 45 lat. Partia komunistyczna ponosiła istotną odpowiedzialność za zbrodnie popełnione przez resort bezpieczeństwa w latach 1944–1989.

Obok wymiaru naukowego i poszerzonego prezentowanej ekspozycji, pokazującej twarz ludzi w największym stopniu odpowiedzialnych za funkcjonowanie aparatu represji, istotną wydaje się też swoista funkcja historycznego zadośćuczynienia wobec tych osób, które w pierwszych latach Polski Ludowej upokorzono, bito, torturowano i mordowano w UB-ckich katowniach, oraz tych, które w późniejszych dziesięcioleciach podważano wolność, poddawano inwigilacji, oczerniano, którym lamano kariery życiowe, rozbijano rodziny. ■

UB

„Śmierć bandytom”
– pamiątkowe zdjęcie
funkcjonariuszy aparatu
bezpieczeństwa z okresu
„utrwalania władzy
ludowej” (Lubelszczyzna,
2 poł. lat 40-tych).

Grupa funkcjonariuszy
WUBP uczestniczących
w szkoleniu w jednej
z siedzib UB /wcześniej
NKWD/ przy ul. Chopina 7
w Lublinie (1948 r.)

Grupa operacyjna
UB w Chełmie
(2 poł. lat 40-tych).

Szefowie

Henryk Pałka

ur. 1908 r. we Lwowie

w UB/MBP/MSW w latach 1944 – 1972

- 1944 — kierownik WUBP w Lublinie
- 1944 – 1945 — kierownik Wydziału Kontrwywiadu WUBP w Lublinie
- 1945 — kierownik Wydziału I WUBP w Lublinie
- 1945 — kierownik MUBP w Lublinie
- 1945 – 1949 — p.o. zastępcy kierownika WUBP w Olsztynie
- 1949 – 1952 — zastępca kierownika WUBP w Poznaniu
- 1952 — naczelnik Wydziału III „A” Departamentu III MBP
- 1952 – 1955 — komendant Ośrodka Szkoleniowego MBP/Komitetu ds. BP
- 1955 – 1956 — słuchacz Rocznej Kursu Specjalnego Komitetu ds. BP
- 1956 – 1970 — dyrektor Biura „W” Komitetu ds. BP/MSW
- 1970 – 1971 — dyrektor Grupy Rezerwowej Departamentu Kadr MSW
- 1971 — starszy inspektor Grupy do Zleceń Specjalnych MSW

Teodor Duda

ur. 1914 r. w Czesinich, pow. Tomaszów Lubelski

w UB/SB w latach 1944 – 1962;
1967 – 1971

- 1944 — kierownik WUBP w Lublinie
- 1944 – 1945 — kierownik Wydziału Więzień i Obozów Resortu BP i MBP
- 1945 – 1946 — wicedyrektor Departamentu III — Zaopatrzenia MBP
- 1946 – 1947 — wicedyrektor Szefostwa Zaopatrzenia MBP
- 1947 – 1948 — szef WUBP w Rzeszowie
- 1948 – 1950 — szef WUBP w Krakowie
- 1950 – 1952 — szef WUBP w Łodzi
- 1952 – 1953 — szef MUBP w Łodzi
- 1953 – 1957 — zastępca komendanta głównego MO
- 1957 – 1962 — zastępca szefa Zarządu II WOP; zwolniony ze służby
- 1967 – 1971 — zastępca komendanta wojewódzkiego MO ds. SB w Lublinie
- 1971 — odwołany i przekazany do dyspozycji Departamentu Kadr MSW

Szefowie

Stanisław Szot

ur. 1917 r. w Opoce, pow. Kraśnik

w RBP/UB/MBP w latach 1944 – 1945

- 1944 — zastępca kierownika Wydziału Personalnego RBP
- 1944 – 1945 — kierownik WUBP w Lublinie
- 1945 — kierownik Grupy Operacyjnej na województwo poznańskie
- 1945 — zastępca kierownika Wydziału do Walki z Bandytyzmem MBP
- 1945 — do dyspozycji Rządowej Komisji do Walki z Bandytyzmem

Faustyn Grzybowski

ur. 1913 r. w Mikołajewce k. Chersonia, Rosja

w UB/MBP w latach 1944 – 1956

- 1944 – 1945 — kierownik WUBP w Białymstoku
- 1945 — kierownik WUBP w Lublinie
- 1945 – 1948 — kierownik/szef WUBP we Wrocławiu
- 1948 – 1949 — naczelnik Wydziału Ochrony Rządu MBP
- 1949 — wicedyrektor Departamentu Ochrony Rządu MBP
- 1949 – 1955 — dyrektor Departamentu Ochrony Rządu MBP
- 1955 — dyrektor Departamentu VIII (Ochrony Rządu) Komitetu ds. BP

Szefowie

Franciszek Marszałek

ur. 10 X 1897 r. w Wyszogrodzie, pow. Plock

w UB/MBP w latach 1944 - 1957

1944 - 1945 — kierownik PUBP w Radzynie Podlaskim

1945 - 1946 — p.o. kierownika Wydziału I WUBP w Lublinie

1945 - 1946 — p.o. kierownika WUBP w Lublinie

1946 - 1947 — kierownik Sekcji 1. Wydziału III Departamentu I MBP

1947 - 1948 — oficer ochrony osobistej Sekcji 5. Oddziału II Wydziału Ochrony Rządu

1948 — komendant ochrony Belwederu Wydziału Ochrony Rządu

1949 — zastępca komendanta ochrony Belwederu Wydziału Ochrony Rządu

1950 - 1955 — komendant ochrony Belwederu Wydziału Ochrony Rządu

1955 — komendant Komendantury Wydziału I Departamentu VIII Komitetu ds. BP

Franciszek Piątkowski

ur. 2 X 1908 r. w Rudce Kijańskiej, pow. Lubartów

w UB/MBP/MSW w latach 1946 - 1963

1946 - 1947 — szef WUBP w Lublinie

1947 — Grupa Operacyjna „Wisła” w Rzeszowie

1948 - 1949 — naczelnik Wydziału I WUBP w Szczecinie

1949 - 1951 — naczelnik Wydziału I MBP w Warszawie

1951 - 1953 — zastępca naczelnika Wydziału Specjalnego Departamentu Więziennictwa MBP

1953 - 1955 — naczelnik Wydziału III Departamentu Więziennictwa MBP

1955 — zastępca kierownika Delegatury w Chorzowie Centralnego Zarządu Więziennictwa Komitetu ds. BP

1955 — starszy inspektor Głównego Inspektoratu Komitetu ds. BP/MSW

Z raportu jednego z podwładnych Piątkowskiego do Departamentu Kadr MBP (1949 r.):

Zachowanie się Naczelnika Piątkowskiego paraliżuje inicjatywę i chęć do pracy podległych mu funkcjonariuszy ponieważ nieustannie terroryzuje ich stałym odgrażaniem się aresztowaniem.

Szefowie

**Jan
Tataj**

ur. 14 VI 1907 r. w Warszawie

w MBP/UB w latach
1945 – 1949

1945 – 1946 — kierownik Sekcji „A”
Wydziału II Samodzielnego MBP

1946 — starszy referent i p.o. kierownika
Oddziału Specjalnego Wydziału
II Samodzielnego MBP

1946 – 1947 — szef WUBP w Kielcach

1947 — szef WUBP w Lublinie

1947 — dyrektor Departamentu III MBP

Franciszek Zalewski

ur. 4 VI 1911 r. we Włocławku

w UB w latach 1945 – 1949

1945 — oficer śledczy WUBP w Bydgoszczy

1945 — zastępca kierownika Sekcji 8.
Wydziału I WUBP w Bydgoszczy

1945 – 1947 — p.o. kierownika MUBP
w Toruniu

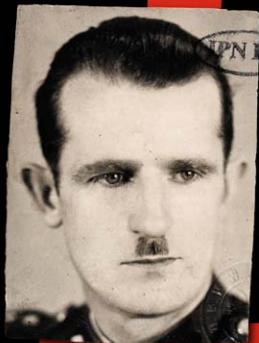
1947 — zastępca szefa WUBP
w Bydgoszczy

1947 – 1948 — szef WUBP w Lublinie

1949 — WUBP w Poznaniu

Z charakterystyki służbowej (1949 r.):

Ob. Zalewski okazał się człowiekiem o bardzo małym wyrobieniu politycznym i słabych zasadach moralnych. Mimo swego pochodzenia robotniczego, zajmowane stanowisko traktował raczej z punktu widzenia interesów osobistych. Postępowaniem swoim grubo nadużył zaufanie, które mieliśmy do niego, jako starego pracownika UB i pochodzącego z ludu.

Szefowie

Artur Jastrzębski

(Ritter)

ur. 12 V 1906 r. w Jelcu, Rosja

w MPB/UB w latach 1945 – 1950

1945 – 1946 — kierownik Wydziału II Departamentu I MBP

1946 — kierownik Wydziału II i p.o. wicedyrektora Departamentu I MBP

1946 – 1947 — wicedyrektor Departamentu I MBP

1947 – 1948 — szef WUBP w Gdańsku

1948 — dyrektor Departamentu I MBP

1948 – 1950 — szef WUBP w Lublinie

1950 — do dyspozycji Biura Personalnego MBP

Jan Gorliński

(Cezary Monderer – Lamensdorf)

ur. 12 V 1912 r. w Trzcinicy, pow. Jasło

w UB w latach 1944 – 1952

1944 – 1945 — p.o. kierownika PUBP w Mielcu

1945 — zastępca kierownika WUBP w Krakowie

1945 – 1947 — zastępca kierownika WUBP w Koszalinie/Szczecinie

1947 – 1951 — zastępca szefa WUBP w Lublinie, p.o. szefa WUBP (1950)

1951 – 1952 — zastępca szefa WUBP w Łodzi

1952 — zastępca szefa UBP na m. Łódź

Z uzasadnienia zwolnienia ze służby w 1952 r.:

brak dostatecznej samodzielności i inicjatywy w pracy operacyjnej [...] cechy drobnomieszczańskie.

Szefowie

Mikołaj Krupski

ur. 25 XI 1919 r. w Pialikach, pow. Działosa

w UB/MBP/MSW w latach 1944 – 1973

- 1944 — śledczy WUBP w Białymstoku
- 1944 – 1945 — kierownik Sekcji 7. MUBP w Białymstoku
- 1945 — kierownik Grupy Operacyjnej PUBP w Łodzi
- 1945 — kierownik Sekcji 8. WUBP w Łodzi
- 1945 — zastępca kierownika Wydziału I WUBP w Łodzi
- 1945 – 1947 — kierownik Wydziału I WUBP w Łodzi
- 1947 — naczelnik Wydziału VII WUBP w Łodzi
- 1947 – 1948 — naczelnik Wydziału V WUBP w Łodzi
- 1948 — zastępca szefa WUBP w Łodzi
- 1948 – 1950 — szef WUBP w Bydgoszczy
- 1950 – 1953 — szef WUBP w Lublinie
- 1953 – 1954 — wicedyrektor Departamentu III MBP
- 1955 – 1957 — kierownik Urzędu ds. BP miasta stołecznego Warszawy
- 1957 – 1960 — w dyspozycji Departamentu Kadry i Szkolenia MSW
- 1960 – 1961 — zastępca szefa Zarządu Politycznego WOP
- 1961 – 1965 — zastępca Dyrektora Departamentu I MSW
- 1965 – 1973 — dyrektor Departamentu II MSW
- 1973 — kierownik Głównego Inspektoratu MSW

Bolesław Krzywiński

(Bernard Borys Schildhaus)

ur. 24 X 1913 r. w Przemyślu

w UB/SB w latach 1944 – 1957

- 1944 — kurs NKWD dla pracowników bezpieczeństwa w Kujbyszewie
- 1944 – 1945 — kierownik Sekcji 1. WUBP w Rzeszowie
- 1945 — kierownik PUBP w Przemyślu
- 1945 – 1946 — naczelnik Wydziału I WUBP w Olsztynie
- 1946 – 1949 — zastępca szefa WUBP w Olsztynie
- 1949 – 1950 — inspektor w WUBP w Łodzi
- 1950 – 1951 — zastępca szefa WUBP w Łodzi
- 1951 — zastępca szefa WUBP w Lublinie
- 1951 – 1955 — szef/kierownik WUBP/WUds.BP w Lublinie
- 1955 — kierownik WUds.BP w Białymstoku

Z pisma szefa WUBP w Olsztynie (1946 r.):

[...] komunikujemy, że ob. Krzywiński Bolesław jest najlepszym naszym pracownikiem po linii operatywnej i z tego względu prosimy o zatwierdzenie wyżej wymienionego na tak ważny Wydział V.

Szefowie / Zastępcy

Artur Mickiewicz

ur. 28 IX 1923 r. w Aleksandrowie Kujawskim

w UB/SB w latach 1945 – 1968

- 1945 — zastępca kierownika Sekcji 3. PUBP w Aleksandrowie Kujawskim
- 1945 – 1946 — kierownik Sekcji 3. PUBP w Aleksandrowie Kujawskim
- 1946 – 1947 — p.o. zastępcy szefa PUBP w Aleksandrowie Kujawskim
- 1947 — zastępca szefa PUBP w Inowrocławiu
- 1948 – 1949 — zastępca i p.o. naczelnika Wydziału I WUBP w Bydgoszczy
- 1949 – 1950 — szef PUBP w Toruniu
- 1950 – 1951 — naczelnik Wydziału IV WUBP w Bydgoszczy
- 1951 – 1952 — zastępca szefa WUBP w Lublinie
- 1952 – 1955 — zastępca szefa/kierownika WUBP/WUds.BP w Rzeszowie
- 1955 – 1956 — kierownik WUds.BP w Lublinie
- 1957 – 1960 — zastępca komendanta wojewódzkiego MO ds. SB w Lublinie
- 1960 — I zastępca komendanta wojewódzkiego MO ds. SB w Krakowie

Stefan Antosiewicz

ur. 2 III 1918 r. w Warszawie

w UB/MSW w latach 1944 – 1959

- 1944 – 1945 — zastępca kierownika WUBP w Lublinie
- 1945 — p.o. kierownika Wydziału Wywiadu MBP
- 1945 – 1947 — p.o. kierownika WUBP w Poznaniu
- 1947 – 1948 — szef WUBP w Katowicach
- 1948 – 1954 — dyrektor Departamentu I MBP
- 1954 — podsekretarz stanu w Komitecie ds. BP/MSW

Zastępcy

Borys (Bronisław) Wróblewski

ur. 13 VI 1922 r. w Mińsku, ZSRS

w UB/MBP w latach 1944 – 1955

- 1944 – 1945 — kierownik Sekcji 2, WUBP w Lublinie
- 1945 — zastępca kierownika WUBP w Lublinie
- 1945 — kierownik MUBP w Lublinie
- 1945 — kierownik Wydziału I i p.o. zastępcy kierownika WUBP w Lublinie
- 1945 — kierownik Sekcji I, Wydziału VIII Departamentu I MBP
- 1945 – 1946 — zastępca kierownika WUBP w Lublinie
- 1946 – 1948 — zastępca naczelnika Wydziału I Departamentu III MBP
- 1948 – 1949 — naczelnik Wydziału I Departamentu III MBP
- 1949 – 1950 — zastępca naczelnika Wydziału I Departamentu III MBP
- 1950 – 1953 — naczelnik Wydziału II Departamentu III MBP
- 1953 — starszy inspektor Wydziału III Departamentu Szkolenia MBP

Z opinii Dyrektora Departamentu III MBP:

Jedyny i wysokiej klasy znawca zagadnień ukraińskich w MBP. Bardzo zdolny pracownik operacyjny. Posiada dużą umiejętność werbunkową w pracy z agenturą.

Tadeusz Kwiatkowski

ur. 21 IX 1929 r. w Rozalinie, pow. Błonie

w UB/MBP/SB w latach 1945 – 1966

- 1945 — starszy referent w PUBP w Pruszkowie
- 1945 – 1947 — p.o. kierownika PUBP w Pruszkowie
- 1947 — p.o., następnie zastępca szefa PUBP w Ostrołęce
- 1947 – 1948 — kurs szefów PUBP
- 1948 – 1950 — naczelnik Wydziału III WUBP w Warszawie
- 1950 — słuchacz kursu politycznego
- 1950 – 1952 — zastępca naczelnika Wydziału III Departamentu III MBP
- 1952 – 1953 — naczelnik Wydziału I Departamentu III MBP
- 1953 – 1956 — zastępca szefa/kierownika WUBP/WUDs.BP w Lublinie
- 1956 – 1957 — starszy inspektor Inspektoratu Kierownictwa Jednostek Bezpieczeństwa KW MO w Lublinie
- 1957 — p.o. II zastępcy komendanta wojewódzkiego MO ds. SB w Warszawie
- 1957 — II zastępca komendanta wojewódzkiego MO ds. SB w Warszawie
- 1957 – 1961 — I zastępca komendanta wojewódzkiego MO ds. SB w Warszawie
- 1961 — starszy inspektor Departamentu II MSW; delegowany do dyspozycji MSZ.

Z charakterystyki dyrektora Departamentu III MBP (1952 r.):

Posiada duże doświadczenie [w] pracy operacyjnej szczególnie po linii likwidacji band. W pracy gdy są sukcesy zapala się, przy trudnościach zraża się i zapal jego ostyga.

Zastępcy / Komendanci Wojewódzcy

Jerzy Andrzejewski

ur. 9 IV 1925 r. w Środzle Wielkopolskiej

w UB/MO/WUSW w latach 1945 - 1990

- 1945 — słuchacz Centralnej Szkoły Oficerskiej MBP
- 1945 — p.o. zastępcy kierownika PUBP w Tczewie
- 1945 - 1946 — p.o. kierownika PUBP w Tczewie
- 1946 - 1948 — starszy referent, p.o. kierownika PUBP w Sopocie
- 1948 — inspektor w kierownictwie WUBP w Gdańsku
- 1948 - 1950 — inspektor w kierownictwie WUBP w Lublinie
- 1950 - 1952 — zastępca szefa WUBP w Kielcach
- 1952 - 1954 — szef WUBP w Kielcach
- 1954 - 1956 — zastępca kierownika WUds.BP w Lublinie
- 1956 - 1957 — starszy inspektor KW MO w Lublinie
- 1957 - 1966 — zastępca komendanta wojewódzkiego MO ds. SB w Lublinie
- 1966 - 1975 — komendant wojewódzki MO w Lublinie
- 1975 — komendant wojewódzki MO/szef WUSW w Gdańsku

Ludwik Knawa

ur. 3 VI 1926 r. w Marcyporębie, pow. Wadowice

w MO/MSW/ASW w latach
1945 - 1973; 1975 - 1984

- 1945 - 1952 — praca w strukturach MO
- 1952 - 1954 — inspektor w KG MO
- 1954 - 1955 — zastępca komendanta wojewódzkiego MO w Lublinie
- 1955 - 1956 — p.o. komendanta wojewódzkiego MO w Lublinie
- 1957 - 1966 — komendant wojewódzki MO w Lublinie
- 1966 - 1970 — komendant wojewódzki MO w Warszawie
- 1970 - 1973 — dyrektor Departamentu Szkolenia i Wydawnictw MSW (zwolniony)
- 1975 - 1984 — wykładowca w Akademii Spraw Wewnętrznych

Komendanci Wojewódzcy

Zenon Trzeciński

Tytuł doktoratu obronionego w 1974 r. na UAM.

**Rozbój w polskim prawie
karnym.**

ur. 12 VI 1934 r. w Poznaniu

w MO/ASW w latach 1960 – 1990

- 1960 – 1964 — st. oficer dochodzeniowy Sekcji 2 Wydziału Dochodzeniowego KM MO w Poznaniu
- 1964 — zaoczne studium w Szkole Oficerskiej MO w Szczytnie
- 1964 – 1966 — kierownik Sekcji 5. Wydziału do Walki z Przepęstwami Gospodarczymi, st. oficer dochodzeniowy Sekcji 2. Wydziału Dochodzeniowego KM MO w Poznaniu
- 1966 — st. inspektor Sekcji 6. Wydziału do Walki z Przepęstwami Gospodarczymi KW MO w Poznaniu
- 1966 — st. inspektor Wydziału Dochodzeniowego KW MO w Poznaniu
- 1967 – 1970 — zastępa naczelnika Wydziału Ogólnego KW MO w Poznaniu
- 1970 – 1972 — naczelnik Wydziału Ogólnego KW MO w Poznaniu
- 1972 — komendant Szkoły Oficerskiej MO w Szczytnie
- 1972 – 1975 — komendant Wyższej Szkoły Oficerskiej MSW w Szczytnie
- 1975 – 1976 — komendant wojewódzki MO w Lublinie
- 1976 – 1980 — komendant Akademii Spraw Wewnętrznych
- 1980 – 1981 — komendant wojewódzki MO w Szczecinie
- 1981 – 1987 — zastępa komendanta głównego MO
- 1987 — komendant główny MO

Bernard Naregowski

ur. 16 V 1922 r. w Dwietonie – Parlinku, pow. Mogilno

w MO/WUSW w latach 1945 – 1988

- 1945 – 1962 — praca w strukturach MO
- 1962 – 1966 — zastępa komendanta wojewódzkiego MO w Białymstoku
- 1966 – 1975 — komendant wojewódzki MO w Białymstoku
- 1975 — komendant wojewódzki MO w Rzeszowie
- 1975 – 1976 — komendant wojewódzki MO w Pile
- 1976 — do dyspozycji Departamentu Kadr MSW
- 1977 – 1987 — komendant wojewódzki MO/szef WUSW w Lublinie
- 1987 — do dyspozycji Departamentu Kadr MSW

Z charakterystyki z 1946 r.:

**Wśród dobrych zalet które
posiada cechuje go nieraz
popędlivość która przekracza
nieraz obowiązki służbowe.
[...] Rozkazem Nr 5 otrzymał
pochwałę za zdecydowaną
postawę wobec band.**

Komendanci Wojewódzcy / Zastępcy

Aleksander Chochorowski

ur. 12 III 1936 r. w Lutnej, pow. Gorlice

w SB w latach 1964 – 1990

- 1964 – 1965 — oficer operacyjny Wydziału IV SB KW MO w Rzeszowie
- 1965 – 1966 — słuchacz Szkoły Oficerskiej nr 1 Centrum Wyszczolenia MSW w Legionowie
- 1966 – 1967 — oficer operacyjny Wydziału IV SB KW MO w Rzeszowie
- 1967 – 1970 — inspektor Wydziału IV SB KW MO w Rzeszowie
- 1970 – 1972 — starszy inspektor Wydziału IV SB KW MO w Rzeszowie
- 1972 – 1976 — zastępca naczelnika Wydziału III SB KW MO w Rzeszowie
- 1976 – 1977 — przeszkolenie w Wyższej Szkole Komitetu Bezpieczeństwa Publicznego przy Radzie Ministrów ZSRS
- 1977 – 1978 — naczelnik Wydziału III SB KW MO w Szczecinie
- 1981 – 1987 — zastępca komendanta wojewódzkiego/szefa ds. SB KW MO/WUSW w Lublinie
- 1987 — szef WUSW w Lublinie

Charakterystyka służbowa z 28 lipca 1966 jako słuchacza Rocznej Oficerskiej Szkoły Centrum Wyszczolenia MSW:

Należał do najlepszych słuchaczy nie tylko w plutonie, lecz także w całej Szkole, będąc jednocześnie aktywnym partyjnym.

Bolesław Dudek

ur. 28 XII 1916 r. w Rzębcu, pow. Włoszczowa

w UB/SB w latach 1945 – 1971

- 1945 — oficer śledczy PUBP we Włoszczowej
- 1945 – 1946 — starszy referent PUBP w Pińczowie
- 1946 – 1947 — do dyspozycji szefa WUBP w Krakowie; zastępca szefa PUBP w Dąbrowie Tarnowskiej
- 1947 – 1949 — szef MUBP w Zakopanem
- 1949 – 1950 — zastępca naczelnika Wydziału V WUBP w Krakowie
- 1950 – 1954 — naczelnik Wydziału V WUBP w Lublinie
- 1954 – 1955 — naczelnik Wydziału III WUBP w Lublinie
- 1955 – 1956 — naczelnik Wydziału V WUds.BP w Lublinie
- 1956 – 1960 — naczelnik Wydziału III SB KW MO w Lublinie
- 1960 – 1967 — II zastępca komendanta wojewódzkiego MO ds. SB w Lublinie
- 1967 – 1971 — zastępca komendanta wojewódzkiego MO ds. SB w Lublinie
- 1971 — do dyspozycji dyrektora Departamentu Kadr MSW

Zastępcy

Marian Mozgawa

ur. 18 III 1925 r. w Lhniku Dużym, pow. Janów Lubelski

w UB/SB/MO/MSW w latach 1944 – 1983

Z raportu komisji powołanej przez Ministra Spraw Wewnętrznych do zbadania nieprawidłowości w KW MO w Radomiu kierowanej przez Mozgawę (1981 r.):

Komisja uznając negatywne skutki popełnianych nieprawidłowości pragnie równocześnie podkreślić, że warunki organizacji nowej komendy były rzeczywiście trudne, a sytuacja operacyjno-polityczna w województwie jedna z najtrudniejszych w kraju (1976 r. - atak KOR-u, Zbrozsa), lecz mimo to operacyjne rozpoznanie, przeciwdziałanie i neutralizacja przeciwników były na tle wyników innych KWMO - bardzo dobre.

- 1944 – 1945 — wywiadowca PUBP w Krasniku
- 1945 – 1946 — słuchacz Centrum Szkolenia MBP w Łodzi
- 1946 — referent Sekcji 2, Wydziału I WUBP w Lublinie
- 1946 – 1947 — starszy referent Sekcji 2, Wydziału I WUBP w Lublinie
- 1947 – 1948 — kierownik Sekcji 4, Wydziału I WUBP w Lublinie
- 1948 – 1949 — słuchacz Centrum Szkolenia MBP w Legionowie
- 1949 – 1950 — kierownik Sekcji 6, Wydziału I WUBP w Lublinie
- 1950 – 1953 — szef PUBP w Tomaszowie Lubelskim
- 1953 – 1954 — szef PUBP w Łukowie
- 1954 – 1955 — naczelnik Wydziału I WUBP w Lublinie
- 1955 – 1957 — naczelnik Wydziału II WUds.BP/SB KW MO w Lublinie
- 1957 – 1961 — zastępca naczelnika Wydziału III SB KW MO w Lublinie
- 1961 – 1966 — praca w KW PZPR w Lublinie
- 1966 – 1967 — zastępca komendanta wojewódzkiego MO ds. SB w Lublinie
- 1967 – 1975 — I zastępca komendanta wojewódzkiego MO ds. SB w Lublinie
- 1975 – 1981 — komendant wojewódzki MO w Radomiu
- 1981 — dyrektor generalny w MSW

Bronisław Świta

ur. 2 V 1922 r. w Krzeszowie Górnym, pow. Bilgoraj

w UB/SB/MO w latach 1944 – 1981

- 1944 – 1945 — wartownik w PUBP w Bilgoraju
- 1945 – 1947 — referent i p.o. kierownika Sekcji do Walki z Bandytyzmem PUBP w Bilgoraju
- 1947 – 1948 — starszy referent Referatu III PUBP w Hrubieszowie
- 1948 – 1949 — słuchacz Kursu Aktywu Partyjnego Centrum Wyszkożenia MBP
- 1949 – 1950 — słuchacz Rocznej Szkoły Oficerskiej Centrum Wyszkożenia MBP
- 1950 – 1951 — kierownik Sekcji 1, Wydziału III WUBP w Lublinie
- 1951 – 1954 — zastępca naczelnika Wydziału III WUBP w Lublinie
- 1954 – 1955 — p.o. naczelnika Wydziału Walki z Bandytyzmem WUBP w Lublinie
- 1955 — zastępca naczelnika Wydziału III WUds.BP w Lublinie
- 1955 – 1956 — naczelnik Wydziału III WUds.BP w Lublinie
- 1957 – 1960 — zastępca naczelnika Wydziału III SB KW MO w Lublinie
- 1961 – 1962 — inspektor Samodzielnej Grupy Specjalnej
- 1962 – 1968 — naczelnik Wydziału III SB KW MO w Lublinie
- 1968 – 1971 — starszy inspektor Inspektoratu Kierownictwa SB KW MO w Lublinie
- 1972 – 1975 — zastępca komendanta wojewódzkiego MO ds. SB w Lublinie
- 1975 — komendant wojewódzki MO w Chełmie

Z charakterystyki przygotowanej przez szefa WUBP w Lublinie ppłk. Krzywińskiego (1953 r.):

Wymieniony posiada oblicze polityczne pewne i skrzystalizowane, czego dowodem jest żal i zaciętość w zwalczaniu wszystkich braków i niedociągnięć swoich.

Jak też u podległych pracowników [...] ponadto wyrobienie to wypukła się w jasnym i trzeźwym poglądzie na walkę klasową, postrzeganie praworządności i więzi z masami.

Zastępcy

Marian Jasak

ur. 7 XII 1932 r. w Puczniewie, pow. Sieradz

w SB/MSW w latach 1958 – 1990

- 1958 – 1960 — oficer operacyjny Komendy miasta stołecznego Warszawy
- 1960 – 1961 — słuchacz Rocznej Szkoły Oficerskiej Centrum Wyszkożenia MSW w Legionowie
- 1961 – 1962 — oficer operacyjny Wydziału II SB Komendy MO miasta stołecznego Warszawy
- 1962 — starszy oficer operacyjny Wydziału II SB Komendy MO miasta stołecznego Warszawy
- 1962 – 1963 — p.o. kierownika Grupy Wydziału II SB Komendy MO miasta stołecznego Warszawy
- 1966 — kierownik Grupy Wydziału II SB Komendy MO miasta stołecznego Warszawy
- 1966 – 1970 — zastępca naczelnika Wydziału II SB Komendy MO miasta stołecznego Warszawy
- 1970 – 1973 — naczelnik Wydziału II SB Komendy MO miasta stołecznego Warszawy
- 1973 – 1975 — zastępca komendanta stołecznego MO ds. SB
- 1975 — zastępca komendanta wojewódzkiego MO ds. SB w Lublinie
- 1976 – 1982 — naczelnik Wydziału II Departamentu Społeczno-Administracyjnego MSW
- 1982 — zastępca dyrektora Departamentu Społeczno-Administracyjnego MSW

Uzasadnienie odwołania z funkcji zastępcy komendanta wojewódzkiego MO ds. SB w Lublinie w związku ze spowodowaniem śmiertelnego wypadku drogowego:

ponieważ śledztwo w tej sprawie w najbliższym czasie nie zostanie zakończone – jak również z uwagi na rozpowszechniające się na terenie województwa lubelskiego różne pogłoski dotyczące tego zdarzenia – dalsze pełnienie funkcji zastępcy Komendanta Wojewódzkiego MO ds. Służby Bezpieczeństwa w Lublinie przez ppka Mariana Jasaka jest dla dobra służby nie wskazane.

Henryk Kamiński

ur. 9 VII 1933 r. w Golubiu – Dobrzyniu

w UB/SB/MO w latach 1953 – 1990

- 1953 – 1954 — słuchacz Szkoły Oficerskiej w Centrum Wyszkożenia MBP w Czerwińsku
- 1953 – 1955 — referent Sekcji 7, Wydziału IV WUds.BP w Poznaniu
- 1955 – 1956 — referent Sekcji 5, Wydziału IV SB KW MO w Poznaniu
- 1956 – 1962 — oficer operacyjny Wydziału III SB KW MO w Poznaniu
- 1962 – 1971 — kierownik Grupy Wydziału III SB KW MO w Poznaniu
- 1971 – 1975 — zastępca naczelnika Wydziału IV SB KW MO w Poznaniu
- 1975 – 1976 — naczelnik Wydziału IV SB KW MO w Poznaniu
- 1976 – 1980 — zastępca komendanta wojewódzkiego MO ds. SB w Lublinie
- 1981 — komendant wojewódzki MO/szef WUSW w Chełmie

Z pisma Dyrektora Departamentu IV MSW (1975 r.):

Informuję, że [...] mjr Henryk Kamiński został wydelegowany do Rzymu na okres od 9.X – 13.X.75 r. celem wykonywania zadań związanych z operacyjnym zabezpieczeniem pielgrzymki Roku Świętego i wyjazdu tam jako pilot PBP „ORBIS”.

Zastępcy / Naczelnicy

Antoni Kowalski

ur. 8 VI 1940 r. w Dąbrowicy, pow. Janów Lubelski

w SB w latach 1963 – 1990

1963 – 1965 — oficer operacyjny Referatu SB KP MO w Bychawie

1965 – 1966 — uczestnik Szkoły Oficerskiej Centrum Wyszczolenia MSW w Legionowie

1966 – 1968 — oficer operacyjny, następnie inspektor operacyjny Referatu SB KP MO w Bychawie

1968 – 1973 — p.o. I zastępcy komendanta powiatowego MO ds. SB w Bychawie

1973 – 1975 — kierownik Grupy Wydziału II SB KW MO w Lublinie

1975 – 1977 — kierownik Sekcji Wydziału II SB KW MO w Lublinie

1977 – 1981 — zastępca naczelnika Wydziału Paszportów SB KW MO w Lublinie

1981 – 1982 — naczelnik Wydziału „C” SB KW MO w Lublinie

1983 — zastępca komendanta wojewódzkiego MO ds. SB/szefa WUSW ds. SB w Lublinie

Opinia służbowa mjr. St. Stanka, zastępcy komendanta powiatowego MO ds. SB w Bychawie z 13 marca 1972 r.:

Pracę operacyjną po pionie Wydziału IV-ego organizuje w ramach prowadzonych tezek Na odcinku tym posiada dobre rozeznanie.

Przez stosowanie kombinacji operacyjnych i działalność profilaktyczno-sapobiegawczą uzyskał wyniki w podporządkowaniu kleru władz państwowych. O tym świadczyć może spokojny przebieg peregrynacji symbolu obrazu M.B. Jaki miał miejsce w październiku ub. roku na terenie tut. powiatu.

Jan Pawliszewski

ur. 7 IX 1919 r. we Lwowie

w UB/MBP w latach 1944 – 1952

1944 – 1945 — starszy wywiadowca Sekcji 2. WUBP w Lublinie

1945 – 1946 — kierownik Sekcji 2. Wydziału I WUBP w Lublinie

1946 — zastępca kierownika Wydziału I WUBP w Lublinie

1946 – 1948 — p.o. naczelnika Wydziału I WUBP w Lublinie

1948 — starszy referent i p.o. kierownika Sekcji 2. Oddziału I Wydziału Ochrony Rządu MBP

1948 – 1950 — starszy referent kierownictwa PUBP w Lublinie

1950 — starszy referent Sekcji 1. Wydziału III WUBP w Lublinie

Naczelnicy

Stanisław Gloza

ur. 3 VI 1920 r. w Sitówce, obwód żytomierski, Ukraina

w UB/MSW w latach 1944 – 1956(?)

- 1944 — słuchacz kursu NKWD w Kujbyszewie
- 1944 — funkcjonariusz WUBP w Lublinie
- 1944–1945 — kierownik Sekcji 2, MUBP w Lublinie
- 1945 — kierownik Kontrwywiadu MUBP w Lublinie
- 1945 — zastępca kierownika Wydziału I MUBP w Lublinie
- 1945–1946 — kierownik Wydziału I MUBP w Lublinie
- 1946 — zastępca kierownika Wydziału IV WUBP w Lublinie
- 1946–1947 — szef PUBP w Zamościu
- 1947–1949 — szef PUBP w Radzynie Podlaskim
- 1949–1950 — naczelnik Wydziału I WUBP w Lublinie
- 1950 — słuchacz kursu politycznego MBP
- 1950 — kierownik Domu Wypoczynkowego MBP w Karpaczu; do dyspozycji Departamentu Kadry MBP
- 1950–1951 — inspektor przy kierownictwie WUBP w Lublinie
- 1951–1954 — starszy inspektor Wydziału II Biura Wojskowego MBP
- 1954–1955 — do dyspozycji Departamentu Kadry Komitetu ds. BP
- 1955 — starszy pomocnik szefa Wydziału Mobilizacyjnego Komitetu ds. BP/MSW

Z pisma Naczelnika Departamentu Kadry MBP do sowieckiego Attaché Wojskowego w Polsce (1947 r.):

Biorąc pod uwagę to, że Gloza S. jest narodowości polskiej, dobrze włada językiem polskim i posiada dostateczny staż pracy w Organach Bezpieczeństwa Publicznego, a także to, że jego rodzina znajduje się w Polsce, prosimy o pozostawienie go w Polsce na stałe z przyznaniem polskiego obywatelstwa. [tłum.]

Bronisław Gallant

ur. 18 VIII 1915 r. w Biłgoraju

w UB w latach 1945 – 1954

- 1945–1947 — zastępca szefa PUBP w Biłgoraju
- 1947–1948 — szef PUBP w Biłgoraju
- 1948–1949 — starszy referent Sekcji 3, Wydziału IV WUBP w Lublinie
- 1949–1951 — kierownik Sekcji 6, Wydziału V WUBP w Lublinie
- 1951–1952 — zastępca naczelnika Wydziału V WUBP w Lublinie
- 1952–1953 — zastępca i p.o. naczelnika Wydziału I WUBP w Lublinie
- 1953 — naczelnik Wydziału I WUBP Lublinie

Naczelnicy

Z wniosku o przeniesienie starszego oficera śledczego Sekcji VIII na kierownika Sekcji ds. Funkcjonariuszy z 13 czerwca 1945 r. sporządzonego przez Faustyna Grzybowskiego, kierownika WUBP w Lublinie:

[...] Wyżej wymieniony w dotychczasowej pracy wykazał dużo inicjatywy w niszczeniu organizacji reakcyjnych. Posiada duży zmysł kierowniczy. W pracy solidny i bezstronny. Umie poznawać ludzi i podchodzić odpowiednio do nich. Liczyć można, że powierzone mu stanowisko postawi na odpowiednim poziomie [...].

Antoni Zarembiuk

ur. 20 VI 1922 r. w Ławrowie, pow. Łuck

w UB/MBP w latach 1944 – 1957

1944 – 1945 — funkcjonariusz Sekcji 6. WUBP w Lublinie

1945 — kierownik Wydziału do Walki z Bandytyzmem WUBP w Lublinie

1945 — zastępca kierownika Sekcji 8. Wydziału I WUBP w Lublinie

1945 – 1946 — kierownik Sekcji ds. Funkcjonariuszy WUBP w Lublinie

1946 – 1947 — naczelnik Wydziału ds. Funkcjonariuszy WUBP w Lublinie

1947 – 1948 — naczelnik Wydziału ds. Funkcjonariuszy WUBP w Warszawie

1948 – 1949 — kierownik Sekcji 2. Wydziału ds. Funkcjonariuszy MBP

1949 – 1954 — naczelnik Wydziału II Biura ds. Funkcjonariuszy MBP

1954 – 1955 — słuchacz Kursu Specjalnego MBP

1955 — naczelnik Wydziału VI Departamentu II Komitetu ds. BP

Henryk Deresiewicz

ur. 18 XI 1914 r. w Krakowie

w UB w latach 1944 – 1945

1944 – 1945 — oficer śledczy Sekcji 7. WUBP w Lublinie

1945 — inspektor urzędu WUBP w Lublinie

1945 — kierownik Wydziału II WUBP w Lublinie

1945 — kierownik Wydziału Walki z Bandytyzmem WUBP w Lublinie

Opinia Faustyna Grzybowskiego, kierownika WUBP w Lublinie:

Kierownik Wydziału Walki z Bandytyzmem WUBP w Lublinie por. Deresiewicz Henryk z powierzonych mu zadań wywiązuje się dobrze, szczerze oddany pracy, politycznie dobrze wyrobiony, o poglądzie demokratycznym, członek PPR.

Naczelnicy

Aleksander Pietraszkiewicz

ur. 18 VII 1918 r. w Ostropaszkach,
Rosja Sowiecka

w UB w latach 1945 - 1947

1945 — zastępca kierownika Wydziału
I WUBP w Lublinie

1945 - 1946 — kierownik Wydziału Walki
z Bandytyzmem WUBP w Lublinie

1946 — naczelnik Wydziału III WUBP
w Bydgoszczy

Mikołaj Łachowski

ur. 19 IV 1925 r. w Kremenczugu, ZSRS

w UB/MBP w latach 1944 - 1954

1944 — funkcjonariusz Sekcji 2. Wydziału
Kontrywiadu WUBP w Lublinie

1944 - 1945 — zastępca kierownika PUBP w Zamościu

1945 — zastępca i p.o. kierownika PUBP w Zamościu

1945 - 1946 — kierownik PUBP w Zamościu

1946 - 1949 — naczelnik Wydziału III WUBP w Lublinie

1949 — zastępca naczelnika Wydziału IV Departamentu
Ochrony Rządu MBP

1949 — zastępca naczelnika Wydziału VI Departamentu
Ochrony Rządu MBP

1949 - 1950 — zastępca naczelnika Wydziału
I Departamentu Ochrony Rządu MBP

1950 - 1953 — naczelnik Wydziału I Departamentu
Ochrony Rządu MBP

1953 — wicedyrektor Departamentu Ochrony
Rządu MBP

Z raportu szefa WUBP w Lublinie dot.
Łachowskiego do MBP (1947 r.).

Obecnie pracuje bardzo wydajnie. jednakowoż myśl, o tym że w każdej chwili może być odwołany do ZSRR - wpływa chamująco na jego wydajność pracy. W związku z tym proszę ob. Ministra o wpłynięcie na odpowiednie czynniki, celem przyznania kpt. Łachowskiemu obywatelstwa polskiego co wyjdzie z korzyścią dla naszych organów. [pisownia oryginalna]

Naczelnicy

Stanisław Majewski

ur. 1 I 1928 r. w Warszawie

w UB w latach 1945 – 1949

1945 — kierownik Sekcji 2. PUBP w Krakowie

1946 — starszy referent WUBP w Gdańsku

1946 – 1948 — p.o. kierownika Sekcji 10. Wydziału III WUBP w Gdańsku

1948 – 1949 — naczelnik Wydziału III WUBP w Gdańsku

1949 — naczelnik Wydziału III WUBP w Lublinie

Sądzony przez WSR w Lublinie po akcji przeciwko oddziałowi Zdzisława Brońskiego „Uskoka” z 2/3 IV 1949 r. w Łuszczowie, pow. Lublin pod zarzutem:

tchórzostwa i ucieczki z pola walki.

Włodzimierz Kaliszczuk

ur. 1914 r. w Mościskach, pow. Włodawa

w UB/SB w latach 1944 – 1963

1944 – 1945 — kierownik PUBP we Włodawie

1946 — naczelnik Wydziału „P” WUBP w Lublinie

1946 — naczelnik Wydziału V WUBP w Lublinie

1947 — szef PUBP w Puławach

1947 – 1948 — szef PUBP w Siedlcach

1948 – 1949 — szef PUBP w Kraśniku

1949 – 1950 — naczelnik Wydziału III WUBP w Lublinie

1950 – 1953 — naczelnik Wydziału III WUBP w Opolu

1953 – 1955 — inspektor w kierownictwie WUBP w Opolu

1955 – 1957 — starszy inspektor kierownictwa jednostek BP/SB KW MO w Opolu

1957 – 1962 — II zastępca komendanta wojewódzkiego MO ds. SB w Opolu

1962 — odwołany ze stanowiska i przekazany do dyspozycji Departamentu Kadr MSW

Naczelnicy

Józef Chmielewski

ur. 26 VI 1919 r. w Cmielowie

w UB w latach 1945 – 1951(?)

- 1945 – 1946 — młodszy referent Wydziału Walki z Bandytyzmem WUBP w Kielcach
- 1946 — referent Sekcji 1. Wydziału VII WUBP w Kielcach
- 1946 – 1947 — referent Sekcji 1. Wydziału III WUBP w Kielcach
- 1947 – 1948 — naczelnik Sekretariatu Ogólnego WUBP w Lublinie
- 1948 – 1950 — zastępca naczelnika Wydziału III WUBP w Lublinie
- 1950 – 1951 — naczelnik Wydziału III WUBP w Lublinie
- 1951 — do dyspozycji Departamentu Kadr MBP

Jan (Jakub) Wołkow

ur. 22 VI 1917 r. w Oździotyczach, pow. Horochów

w UB/MBP w latach 1945 – 1957

- 1945 – 1946 — p.o. kierownika Sekcji 2. Wydziału I WUBP w Gdańsku, p.o. naczelnika Wydziału
- 1946 – 1947 — naczelnik Wydziału III WUBP w Gdańsku
- 1947 – 1949 — starszy referent Wydziału II Departamentu III MBP
- 1949 – 1950 — kierownik Sekcji 3. Wydziału II MBP
- 1950 – 1951 — zastępca naczelnika Wydziału III MBP
- 1951 – 1952 — naczelnik Wydziału III WUBP w Lublinie
- 1952 – 1953 — naczelnik Wydziału III Departamentu III MBP
- 1953 – 1955 — kurs dla aktyw kierowniczego MBP
- 1955 – 1956 — zastępca kierownika WUds.BP w Warszawie
- 1956 — p.o. kierownika WUds.BP w Warszawie

Z charakterystyki służbowej z okresu pracy na stanowisku kierownika Sekcji Wydziału II Departamentu III MBP:

Grzeszy „partyzanckim” stosunkiem do pracy, cechuje go brak wewnętrznego zorganizowania. Lubi bardzo żywą robotę realizacyjną i można zaryzykować twierdzenie, że jest jednym z najlepszych pracowników w tej dziedzinie [...].

Naczelnicy

Zdzisław Zabawa

ur. 21 VII 1922 r. w Warszawie

w UB/MSW w latach 1944–1976

- 1944–1945 — wywiadowca Warszawskiej Grupy Operacyjnej
- 1945 — kierownik Grupy Operacyjnej Warszawa–Powiśle
- 1945–1946 — kierownik PUBP w Makowie
- 1946–1947 — kierownik PUBP w Garwolinie
- 1947 — szef PUBP w Ciechanowie
- 1947–1948 — kurs szefów PUBP
- 1948–1950 — kierownik Sekcji I, Wydziału III WUBP w Warszawie
- 1950–1952 — zastępca naczelnika Wydziału III WUBP w Warszawie
- 1952–1954 — naczelnik Wydziału III WUBP w Lublinie
- 1954–1955 — słuchacz Kursu Specjalnego
- 1955 — zastępca naczelnika Wydziału X Departamentu II Komitetu ds. BP
- 1955–1957 — zastępca naczelnika Wydziału V Departamentu II Komitetu ds. BP/MSW
- 1958–1959 — Jednostka Wojskowa „2000” (związana z wywiadem wojskowym)
- 1959–1964 — starszy inspektor Wydziału XI Departamentu II MSW
- 1964–1967 — oddelegowany do MSZ
- 1967 — starszy inspektor Wydziału X Departamentu II MSW
- 1967–1968 — inspektor Wydziału III Departamentu I MSW
- 1968–1972 — starszy inspektor Wydziału III Departamentu I MSW
- 1972 — do dyspozycji Departamentu I MSW

Stanisław Walczyk

ur. 4 XII 1921 r. w Wólce Baltowskiej, pow. Iłża

w UB/SB w latach 1945–1973

- 1945–1946 — sekretarz PUBP w Czarnkowie
- 1946 — referent PUBP w Międzyrzeczu
- 1946–1947 — starszy referent i p.o. zastępcy kierownika PUBP w Międzyrzeczu
- 1947–1949 — zastępca szefa PUBP w Międzyrzeczu
- 1949–1952 — szef PUBP w Krotoszynie
- 1952–1953 — naczelnik Wydziału X WUBP w Poznaniu
- 1953–1955 — naczelnik Wydziału X WUBP w Lublinie
- 1955–1956 — starszy inspektor kierownictwa WUds.BP w Lublinie
- 1956 — naczelnik Wydziału II SB KW MO w Lublinie

Naczelnicy

Tadeusz Łukawski

ur. 23 IX 1934 r. w Kamieniu, pow. Puławy

w UB/SB w latach 1952 – 1956;
1960 – 1990

1952 – 1954 — słuchacz Dwuletniej Szkoły Oficerskiej Centrum Wyszoklenia MBP w Legionowie

1954 – 1955 — referent Wydziału I WUBP w Lublinie

1955 – 1956 — referent Wydziału II WUBP/WUds.BP w Lublinie

1956 — oficer operacyjny Wydziału II WUds.BP w Lublinie (zwolniony w związku z reorganizacją)

1960 – 1964 — oficer operacyjny Wydziału II SB KW MO w Lublinie

1964 – 1973 — zastępca naczelnika Wydziału II SB KW MO w Lublinie

1973 – 1981 — naczelnik Wydziału II SB KW MO w Lublinie

1981 — zastępca komendanta wojewódzkiego MO/szefa WUSW w Lublinie ds. Polityczno – Wychowawczych

Janusz Gębala

ur. 7 III 1940 r. w Wielączy, pow. Zamość

w SB w latach 1962 – 1990

1962 – 1963 — oficer operacyjny Wydziału II SB KW MO w Lublinie

1963 – 1964 — Roczna Oficerska Szkoła Operacyjna w ramach Szkoły Oficerskiej Centrum Wyszoklenia MSW w Legionowie

1964 – 1967 — oficer operacyjny Wydziału II SB KW MO w Lublinie

1967 – 1972 — starszy oficer operacyjny Wydziału II SB KW MO w Lublinie

1972 – 1975 — kierownik Grupy Wydziału II SB KW MO w Lublinie

1975 – 1978 — kierownik Sekcji Wydziału II SB KW MO w Lublinie

1978 – 1982 — zastępca naczelnika Wydziału II SB KW MO w Lublinie

1982 — naczelnik Wydziału II SB KW MO/WUSW w Lublinie

Z ankiety osobowej o zainteresowaniach pozazawodowych:

[...] sztuka a szczególnie malarstwo które w poprzednim okresie uprawiałem.

Naczelnicy

Wojciech Kita

ur. 21 IV 1922 r. w Lipinach Górnych, pow. Bilgoraj

w UB/SB w latach 1945 – 1968

- 1945 — wartownik PUBP w Bilgoraju
- 1945 – 1947 — funkcjonariusz Sekcji/Grupy Walki z Bandytyzmem PUBP w Bilgoraju
- 1947 – 1948 — starszy referent Referatu 3. PUBP w Bilgoraju
- 1948 — słuchacz Kursu Aktywno Powiatowego Centrum Wyszkozenia MBP
- 1949 — starszy referent Referatu 3. PUBP w Bilgoraju
- 1949 – 1950 — słuchacz Rocznej Szkoły Oficerów Centrum Wyszkozenia MBP
- 1950 – 1953 — zastępca szefa PUBP w Zamościu
- 1953 – 1954 — szef PUBP w Tomaszowie Lubelskim
- 1954 – 1955 — zastępca naczelnika Inspektoratu Wiejskiego WUBP w Lublinie
- 1955 — zastępca naczelnika Wydziału VI WUds.BP w Lublinie
- 1955 – 1956 — naczelnik Wydziału VI WUds.BP w Lublinie
- 1957 – 1959 — starszy oficer operacyjny Wydziału III SB KW MO w Lublinie
- 1959 – 1960 — kierownik Grupy Wydziału III SB KW MO w Lublinie
- 1960 – 1961 — zastępca naczelnika Wydziału III SB KW MO w Lublinie
- 1961 – 1962 — naczelnik Wydziału III SB KW MO w Lublinie
- 1962 – 1967 — naczelnik Wydziału IV SB KW MO w Lublinie
- 1967 — starszy inspektor Inspektoratu SB

Aleksander Maszyński

ur. 29 VII 1930 r. w Puławach

w UB/SB/MSW w latach 1949 – 1974

- 1949 – 1951 — słuchacz Dwuletniej Szkoły Oficerskiej Centrum Wyszkozenia MBP w Legionowie
- 1951 – 1952 — praca w Sekcji 1. Wydziału VII WUBP w Lublinie
- 1952 – 1954 — kierownik Referatu Ochrony przy Stacji Kolejowej Małaszewicze PUBP w Białej Podlaskiej
- 1954 – 1955 — zastępca szefa PUBP w Białej Podlaskiej
- 1955 – 1956 — kierownik PUds.BP w Białej Podlaskiej
- 1957 – 1961 — zastępca komendanta powiatowego MO w Białej Podlaskiej
- 1961 – 1962 — kierownik Grupy Wydziału III SB KW MO w Lublinie
- 1962 – 1966 — zastępca naczelnika Wydziału IV SB KW MO w Lublinie
- 1966 – 1968 — zastępca naczelnika Wydziału III SB KW MO w Lublinie
- 1968 – 1973 — naczelnik Wydziału II Departamentu III MSW
- 1973 – 1974 — zastępca dyrektora Departamentu III MSW
- 1974 — I zastępca komendanta stołecznego MO ds. SB w Warszawie

Naczelnicy

Tadeusz Portko

1970 – 1975 — naczelnik Wydziału III SB KW MO w Lublinie
1975 – 1986 — zastępca komendanta wojewódzkiego/szefa ds. SB KW MO/WUSW w Zamościu
1986 – 1990 — szef WUSW w Zamościu

Józef Dudziak

ur. 24 II 1931 r. w Rudniku, pow. Kraśnik

w UB/SB w latach 1953 – 1987

1953 – 1954 — referent Sekcji 5. Wydziału V WUBP w Lublinie
1954 – 1955 — słuchacz Międzywojewódzkiego Kursu Przeszkolenia Oficerów BP w Legionowie
1955 – 1956 — referent Sekcji 5. Wydziału III WUds.BP w Lublinie
1956 – 1959 — oficer operacyjny Sekcji 1. Wydziału III WUds.BP/SB KW MO w Lublinie
1959 – 1964 — oficer techniki operacyjnej Wydziału „T” SB KW MO w Lublinie
1964 – 1967 — starszy oficer operacyjny Wydziału III SB KW MO w Lublinie
1967 – 1971 — kierownik Grupy Wydziału III SB KW MO w Lublinie
1971 – 1976 — zastępca naczelnika Wydziału III SB KW MO w Lublinie
1976 – 1979 — naczelnik Wydziału III SB KW MO w Lublinie
1979 – 1981 — naczelnik Wydziału III „A” SB KW MO w Lublinie
1981 — naczelnik Wydziału V SB KW MO/WUSW w Lublinie

Naczelnicy

Witold Maryńczak

ur. 20 VI 1934 r. w Wierszycy, pow. Tomaszów Lubelski

w UB/SB w latach 1953 – 1956; 1958 – 1984

1953 — słuchacz Ośrodka Szkolenia MBP w Czerwińsku

1954 – 1955 — referent powiatowy PUBP we Włodawie

1955 – 1956 — referent PUds.BP we Włodawie,
oficer operacyjny (zwolniony)

1958 – 1959 — oficer operacyjny Referatu SB KP
MO we Włodawie

1959 – 1960 — oficer operacyjny Referatu
SB KP MO w Opolu Lubelskim

1960 – 1966 — starszy oficer operacyjny Referatu
SB KP MO w Opolu Lubelskim

1966 – 1967 — p.o. zastępcy komendanta
powiatowego MO ds. SB w Opolu Lubelskim

1967 – 1970 — inspektor operacyjny SB

1970 — p.o. zastępcy komendanta powiatowego
MO ds. SB w Krasnymstawie

1970 – 1975 — I zastępca komendanta powiatowego
MO ds. SB Krasnymstawie

1975 – 1979 — zastępca naczelnika Wydziału III
SB KW MO w Lublinie

1979 — naczelnik Wydziału III SB KW
MO/WUSW w Lublinie

Lucjan Piگیel

ur. 3 XII 1943 r. w Miłczanach, pow. Sandomierz

w SB w latach 1969 – 1990

1969 – 1971 — funkcjonariusz w okresie
przygotowawczym na stanowisko inspektora
Wydziału IV SB KW MO w Lublinie

1971 — Szkoła Oficerska SB

1971 – 1972 — starszy inspektor Wydziału IV SB KW
MO w Lublinie

1973 – 1975 — kierownik Grupy/Sekcji Wydziału IV
SB KW MO w Lublinie

1975 – 1981 — kierownik Sekcji 1. Wydziału IV SB
KW MO w Lublinie

1981 – 1985 — zastępca naczelnika Wydziału IV SB
KW MO/WUSW w Lublinie

1985 – 1989 — naczelnik Wydziału III SB WUSW
w Lublinie

1989 — naczelnik Wydziału Ochrony Konstytucji
i Porządku Państwa SB WUSW w Lublinie

Naczelnicy

Witold Ostrowski (Pałka)

ur. 21 XII 1934 r. w Ostrowie, pow. Kraśnik

w UB/MO/SB w latach 1953 – 1990

- 1953 – 1954 — słuchacz Rocznej Szkoły Oficerskiej Centrum Wyszokolenia MBP w Legionowie
- 1954 – 1955 — referent Sekcji 2. Wydziału III WUBP w Lublinie
- 1955 – 1956 — referent Sekcji 4. Wydziału III WUds.BP w Lublinie
- 1956 — oficer operacyjny Sekcji 5. Wydziału III WUds.BP w Lublinie (zwolniony)
- 1957 – 1959 — starszy inspektor Sekcji Operacyjnej Wydziału Kolejowego KW MO w Lublinie
- 1959 – 1983 — praca w strukturach lubelskiej MO
- 1983 – 1985 — naczelnik Wydziału Szkolenia WUSW w Lublinie
- 1985 – 1987 — kierownik Inspektoratu Ochrony Funkcjonariuszy WUSW w Lublinie
- 1987 – 1989 — naczelnik Wydziału V SB WUSW w Lublinie
- 1989 — do dyspozycji szefa WUSW w Lublinie

Z charakterystyk z 1956 i 1958 r.:

poza pracą przeważnie przebywa w otoczeniu pracowników BP; jako kawaler czas wolny spędza wśród funkcjonariuszy i ich rodzin.

Z opinii służbowej naczelnika Wydziału IV KW MO w Lublinie (1964 r.):

Dokonał osobiście 5 pozyskań tajnych

współpracowników o dużych możliwościach operacyjnych. Bardzo dobrze pracuje z siecią. [...] Posiada dar nawiązywania rozmów, podtrzymywania tematu i kierowania dyskusją w rozmowach z księżmi i w czasie spotkań z t.w.

Czesław Wiejak

ur. 29 VI 1934 r. w Ośninch, pow. Puławy

w UB/SB/MSW w latach 1953 – 1956; 1959 – 1990

- 1953 – 1954 — słuchacz Kursu Przeszkolenia Oficerów BP w Katowicach
- 1954 — słuchacz Rocznej Szkoły Oficerów Centrum Wyszokolenia MBP w Legionowie
- 1954 – 1955 — referent Sekcji 3. Wydziału XI WUBP w Lublinie
- 1955 – 1956 — referent Sekcji 4. Wydziału VI WUds.BP w Lublinie
- 1956 — oficer operacyjny Sekcji 4. Wydziału VI WUds.BP w Lublinie (zwolniony)
- 1959 – 1962 — oficer operacyjny Wydziału III SB KW MO w Lublinie
- 1962 — kierownik grupy Wydziału III SB KW MO w Lublinie
- 1962 – 1965 — kierownik grupy Wydziału IV SB KW MO w Lublinie
- 1965 – 1966 — inspektor Inspekcji Kierownictwa SB KW MO w Lublinie
- 1966 – 1967 — zastępca naczelnika Wydziału IV SB KW MO w Lublinie
- 1967 – 1970 — naczelnik Wydziału IV SB KW MO w Lublinie
- 1970 — słuchacz Kursu Doskonalenia Kadr Kierownictwa SB MSW
- 1972 — naczelnik Wydziału I Departamentu IV MSW
- 1976 — zastępca dyrektora Departamentu IV MSW
- 1981 — zastępca szefa SB w MSW

Naczelnicy

Tadeusz Hawrot

ur. 11 IV 1925 r. w Zabiu, pow. Kosów

w SB w latach 1957 – 1978

- 1957 – 1959 — oficer operacyjny Referatu Bezpieczeństwa KP MO w Puławach
- 1959 – 1960 — słuchacz Dwuletniej Szkoły Funkcjonariuszy SB Centrum Wyszczolenia MSW w Legionowie
- 1960 — do dyspozycji zastępcy komendanta wojewódzkiego MO w Lublinie
- 1960 – 1965 — praca w KP PZPR w Bychawie
- 1965 — do dyspozycji i zastępcy komendanta wojewódzkiego MO ds. SB w Lublinie
- 1965 — starszy oficer operacyjny na etacie kierownika Grupy Wydziału IV SB KW MO w Lublinie
- 1965 – 1967 — p.o. kierownika Grupy Wydziału IV SB KW MO w Lublinie
- 1967 – 1969 — kierownik Grupy Wydziału IV SB KW MO w Lublinie
- 1969 — zastępca naczelnika Wydziału IV SB KW MO w Lublinie
- 1969 — kurs doskonalenia Kadr Kierownictwa SB MSW
- 1972 — naczelnik Wydziału IV SB KW MO w Lublinie

Edward Hawryło

ur. 26 XI 1941 r. w Starej Wsi, pow. Bychawa

w SB w latach 1963 – 1990

- 1963 – 1964 — oficer operacyjny Wydziału IV SB KW MO w Lublinie
- 1964 – 1965 — słuchacz Szkoły Oficerskiej Centrum Wyszczolenia MSW w Legionowie
- 1965 – 1966 — oficer operacyjny Wydziału IV SB KW MO w Lublinie
- 1967 – 1970 — inspektor Wydziału IV SB KW MO w Lublinie
- 1970 – 1972 — starszy inspektor Wydziału IV SB KW MO w Lublinie
- 1972 – 1973 — kierownik Grupy 1. Wydziału IV SB KW MO w Lublinie
- 1973 – 1975 — inspektor i starszy inspektor Inspektoratu Kierownictwa SB KW MO w Lublinie
- 1975 – 1976 — szkolenie w Wyższej Szkole KGB przy Radzie Ministrów ZSRS z pozostawieniem na zajmowanym stanowisku
- 1976 – 1978 — funkcjonariusz SB KW MO w Lublinie
- 1978 — oddelegowany służbowo do ZSRS
- 1978 – 1989 — naczelnik Wydziału IV SB KW MO/WUSW w Lublinie
- 1989 – 1990 — do dyspozycji szefa WUSW w Lublinie
- 1990 — starszy specjalista WUSW w Lublinie

Z podania o przyjęcie do służby (25 VII 1963 r.):

**w pracy w pionie Bezpieczeństwa
widzę zainteresowanie i ochotę
pracować dla dobra naszej
ojczyzny.**

SB

Trybuna honorowa przy budynku Poczty Głównej w Lublinie podczas przypadających 7 października uroczystości święta MO i SB (2 połowa lat 60-tych).

Od lewej: Jerzy Andrzejewski – komendant wojewódzki MO w Lublinie i Marian Mozgawa – zastępca komendanta wojewódzkiego MO ds. SB w Lublinie (prawdopodobnie 1966 r.).

Skuteczna inwigilacja nie byłaby możliwa bez odpowiedniego zaplecza technicznego, które zapewniał Wydział „T” (technik operacyjnych).